

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.4.2016 r.
COM(2016) 200 final

2016/0108 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania
protokołu zmieniającego do Umowy między Wspólnotą Europejską a Księstwem
Monako ustanawiającej środki równoważne do tych, które zostały przewidziane w
dyrektywie Rady 2003/48/WE**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Po przyjęciu dyrektywy Rady 2003/48/WE („dyrektywa w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności”) oraz w celu zachowania równych warunków działania dla podmiotów gospodarczych Unia Europejska podpisała umowy ze Szwajcarią, Andorą, Liechtensteinem, Monako i San Marino ustanawiające środki równoważne środkom ustanowionym tą dyrektywą. Państwa członkowskie podpisały również umowy z terytoriami zależnymi Zjednoczonego Królestwa i Niderlandów.

Ostatnio dostrzeżono również na szczeblu międzynarodowym, jak duże znaczenie ma automatyczna wymiana informacji jako narzędzie walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania w skali transgranicznej dzięki zapewnieniu pełnej przejrzystości podatkowej i współpracy między systemami administracji podatkowej na świecie. Grupa G20 upoważniła Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) do opracowania jednolitego globalnego standardu w zakresie automatycznej wymiany informacji finansowych (dalej zwanego „globalnym standardem”). Rada OECD ogłosiła ten globalny standard w lipcu 2014 r.

W następstwie przyjęcia wniosku dotyczącego aktualizacji dyrektywy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności Komisja przyjęła w dniu 17 czerwca 2011 r. zalecenie dotyczące mandatu upoważniającego do rozpoczęcia negocjacji ze Szwajcarią, Liechtensteinem, Andorą, Monako i San Marino w celu dostosowania umów między Unią a tymi państwami do zmian w zakresie sytuacji międzynarodowej i zapewnienia dalszego stosowania przez nie środków równoważnych środkom obowiązującym w UE. W dniu 14 maja 2013 r. Rada osiągnęła porozumienie w sprawie mandatu negocjacyjnego i stwierdziła tytułem podsumowania, że negocjacje mają odzwierciedlać ostatnie zmiany na szczeblu światowym, zgodnie z którymi należy dążyć do tego, aby automatyczna wymiana informacji stała się standardem międzynarodowym.

W swoim komunikacie z dnia 6 grudnia 2012 r. zawierającym plan działania, który zakłada poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania, Komisja podkreśliła potrzebę zdecydowanego wspierania automatycznej wymiany informacji jako przyszłego europejskiego i międzynarodowego standardu, dzięki któremu zwiększy się przejrzystość i usprawni wymiana informacji w sprawach podatkowych.

W dniu 9 grudnia 2014 r., na podstawie wniosku przedstawionego przez Komisję w czerwcu 2013 r., Rada przyjęła dyrektywę 2014/107/UE zmieniającą dyrektywę 2011/16/UE i rozszerzającą obowiązkową automatyczną wymianę informacji między organami podatkowymi UE, tak aby obejmowała ona pełen zakres pozycji finansowych, zgodnie z globalnym standardem ogłoszonym przez OECD. Zmieniona dyrektywa zapewnia jednolite, spójne i kompleksowe podejście na szczeblu UE do kwestii automatycznej wymiany informacji finansowych na rynku wewnętrznym.

Jako że dyrektywa 2014/107/UE obejmuje swoim zakresem więcej zagadnień niż dyrektywa 2003/48/WE i przewiduje, że w przypadku pokrywania się zakresu obu dyrektyw pierwszeństwo ma dyrektywa 2014/107/UE, w dniu 10 listopada 2015 r. Rada przyjęła na podstawie wniosku Komisji z dnia 18 marca 2015 r. dyrektywę (UE) 2015/2060 uchylającą dyrektywę 2003/48/WE.

Aby zminimalizować koszty i obciążenia administracyjne zarówno dla administracji podatkowych, jak i podmiotów gospodarczych, należy przede wszystkim zagwarantować, aby zmiana obowiązującej Umowy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności z Monako była zgodna ze zmianami na szczeblu unijnym i międzynarodowym. Zwiększy to przejrzystość podatkową w Europie i będzie stanowić podstawę prawną wdrożenia globalnego standardu OECD dotyczącego automatycznej wymiany informacji między Monako a Unią Europejską.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Podstawą prawną niniejszego wniosku jest art. 115 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w związku z art. 218 ust. 5 i art. 218 ust. 8 akapit drugi. Materialną podstawą prawną jest art. 115 TFUE.

Artykuł 1 ust. 1 protokołu zmieniającego, będącego załącznikiem do niniejszego wniosku w sprawie decyzji Rady, zmienia tytuł obowiązującej umowy, aby lepiej odzwierciedlał on treść umowy zmienionej protokołem zmieniającym.

Artykuł 1 ust. 2 protokołu zmieniającego zastępuje dotychczasowe artykuły i załączniki obowiązującej umowy nowymi postanowieniami, które usystematyzowano w następujący sposób: 10 artykułów, załącznik I dotyczący wspólnego standardu OECD do wymiany informacji, stanowiącego część globalnego standardu, załącznik II zawierający istotne fragmenty komentarzy OECD do globalnego standardu, załącznik III zawierający dodatkowe gwarancje ochrony danych, które należy wdrożyć w odniesieniu do gromadzenia i wymiany danych na mocy umowy oraz załącznik IV, w którym wymieniono właściwe organy w Monako i w każdym państwie członkowskim. Nowe artykuły odpowiadają artykułom zawartym w opracowanym przez OECD modelu umowy między właściwymi organami dotyczącej wdrożenia globalnego standardu, przy czym dokonano w nich niewielkich zmian, aby uwzględnić szczególne wymogi prawne charakteryzujące umowy zawierane przez UE. Artykuł 5 zawiera pełny zbiór postanowień dotyczących wymiany informacji na wniosek, co jest zgodne z najnowszym brzmieniem modelowej konwencji OECD w sprawie podatków. W art. 6 zawarto szczegółowe postanowienia odnoszące się do ochrony danych, uwzględniające również brak decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych w odniesieniu do poziomu ochrony danych w Monako w porównaniu z wymogami UE. Artykuł 7 ustanawia dodatkowy etap konsultacji przeprowadzanych, zanim państwo członkowskie lub Monako zdecydują się zawiesić obowiązywanie umowy. W art. 8 określono postanowienia dotyczące zmian Umowy, w tym szybki mechanizm tymczasowego wprowadzenia przez jedną z umawiających się stron zmian stosowania globalnego standardu, pod warunkiem że druga strona wyda na to zgodę. W art. 10 określono terytorialny zakres stosowania Umowy.

W załączniku I uwzględniono zarówno wspólny standard OECD do wymiany informacji, jak i załącznik I do dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej. Załącznik II wprowadza kluczowe fragmenty komentarzy OECD do wspólnego standardu do wymiany informacji i odpowiada załącznikowi II do dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej. Nieznaczne rozbieżności w odniesieniu do załącznika I lub II dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej uzasadnione są dostosowaniem tekstu do wspólnego standardu do wymiany informacji, o które zwrócili się negocjatorzy Monako oraz faktem, że Monako – podobnie zresztą jak

Szwajcaria i Andora – zaangażowało się na szczeblu międzynarodowym w starania o wdrożenie wspólnego standardu rok później niż prawie wszystkie państwa członkowskie (tylko w przypadku Austrii przewidziano w dyrektywie takie późniejsze wprowadzenie, określone w sekcji X załącznika I do dyrektywy). Oprócz kwestii związanych z terminami zastosowania dyrektywy różnice dotyczą następujących kwestii:

1. W sekcji I część E odniesienie dotyczące podawania miejsca urodzenia dostosowano do wspólnego standardu do wymiany informacji.
2. Niektóre istotne opcje określone w komentarzach do wspólnego standardu do wymiany informacji i w dyrektywie w sprawie współpracy administracyjnej pozostawiono uznaniu każdego państwa członkowskiego i Monako, a więc umowa nie wymaga bezpośrednio ich zastosowania. Zamiast tego państwa członkowskie i Monako mają obowiązek powiadamiania siebie nawzajem i Komisji, czy skorzystały z konkretnej opcji.
3. Definicje „organizacji międzynarodowej” i „banku centralnego” w sekcji VIII część B pkt 3 i 4 dostosowano do wspólnego standardu do wymiany informacji, aby można je było stosować również w kontekście odstępstwa od kryterium przełamania osobowości prawnej w przypadku pasywnych podmiotów niefinansowych w sekcji VIII część D pkt 9 lit. c).
4. W załączniku II definicję „rezydencji instytucji finansowej” dostosowano do komentarzy do wspólnego standardu do wymiany informacji, aby uwzględnić przypadki, w których wymagane jest określenie rezydencji innej instytucji finansowej, np. do celów kryterium przełamania osobowości prawnej w przypadku pasywnych podmiotów niefinansowych.

Załącznik III dodano w celu uzupełnienia postanowień art. 6 dodatkowymi gwarancjami ochrony danych w związku z brakiem decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych w odniesieniu do poziomu ochrony danych w Monako w porównaniu z wymogami UE.

W art. 2 protokołu zmieniającego zawarto postanowienia dotyczące jego wejścia w życie i stosowania. Strony postanowiły, że Monako będzie przestrzegać swoich międzynarodowych zobowiązań przekazanych globalnemu forum, dotyczących harmonogramu automatycznej wymiany informacji zgodnie z globalnym standardem, co będzie oznaczało, że pierwsze wymiany informacji zebranych w 2017 r. nastąpią w 2018 r. Z uwagi na trudności związane z przeprowadzeniem procedury formalnego wejścia w życie, określonej w art. 2 ust. 1 i 2 protokołu zmieniającego, w czasie, który umożliwiłby przestrzeganie tych zobowiązań, w art. 2 ust. 3 strony zgodziły się na tymczasowe stosowanie protokołu zmieniającego od dnia 1 stycznia 2017 r., z zastrzeżeniem złożenia przez każdą stronę notyfikacji zakończenia ich wewnętrznych procedur koniecznych do takiego tymczasowego stosowania, które w UE są określone w art. 218 ust. 5 TFUE. W kolejnym ustępie art. 2 protokołu zmieniającego określono kwestie przejścia ze stosowania obecnie obowiązującej umowy na stosowanie zmienionej umowy, w odniesieniu do wniosków o udzielenie informacji, ulg podatkowych dostępnych dla właścicieli rzeczywistych z tytułu podatku u źródła, ostatecznej płatności podatku u źródła przez Monako na rzecz państw członkowskich oraz ostatecznej wymiany informacji w ramach mechanizmu dobrowolnego ujawniania.

W art. 3 zawarto protokół w sprawie dodatkowych zabezpieczeń dotyczących wymiany informacji na wniosek. W jego tekście określono, że nie zakazuje się wymiany informacji na podstawie wniosku zbiorowego. Protokół w sprawie dodatkowych zabezpieczeń jest zgodny z zasadami stosowanymi przez globalne forum OECD w zakresie weryfikacji adekwatności zasad wymiany informacji na wniosek.

W art. 4 wymieniono języki, w których podpisano protokół zmieniający.

Zmienionej umowie towarzyszą cztery wspólne deklaracje umawiających się stron.

W pierwszej wspólnej deklaracji przypomniano o zgodności z globalnym standardem przepisów dyrektywy 2014/107/UE zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE, a także zmienionej umowy między UE a Monako oraz czterech innych zmienionych umów podpisanych już przez UE ze Szwajcarią, Liechtensteinem, San Marino i Andorą.

Druga i trzecia wspólna deklaracja odnoszą się, odpowiednio, do komentarzy do globalnego standardu i do art. 26 Modelowej konwencji OECD w sprawie podatku od dochodu i majątku.

W czwartej deklaracji wyjaśnia się praktyczne aspekty stosowania postanowień art. 2 ust. 3 protokołu zmieniającego.

Wniosek nie wykracza poza to, co jest niezbędne lub właściwe dla osiągnięcia zamierzonych celów.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Protokół zmieniający wdraża globalny standard w relacjach pomiędzy państwami członkowskimi UE a Monako. W trakcie opracowywania globalnego standardu OECD kilkakrotnie przeprowadzono konsultacje z różnymi zainteresowanymi stronami.

Również w trakcie negocjacji między Komisją a Monako konsultowano się z państwami członkowskimi UE i je odpowiednio informowano. Na posiedzeniach Rady Europejskiej w marcu i grudniu 2014 r. Komisja przedstawiła Radzie stan negocjacji z Monako.

W trakcie negocjacji z Monako konsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który udzielił przydatnych porad, szczególnie w odniesieniu do szczegółowej treści art. 6 oraz załącznika III do umowy zmienionej protokołem zmieniającym. Porady te zostały uwzględnione także przy sporządzaniu odpowiednich części zmienionej umowy z Monako.

Komisja skonsultowała się również z nową grupą ekspertów ds. automatycznej wymiany informacji finansowych, która jest ciałem doradczym mającym zapewnić, aby przepisy UE dotyczące automatycznej wymiany informacji w zakresie podatków bezpośrednich zostały rzeczywiście dopasowane do globalnego standardu OECD i były z nim w pełni zgodne. Grupa ekspertów obejmuje przedstawicieli organizacji reprezentujących sektor finansowy oraz organizacji zwalczających oszustwa podatkowe i uchylanie się od opodatkowania.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Brak

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania protokołu zmieniającego do Umowy między Wspólnotą Europejską a Księstwem Monako ustanawiającej środki równoważne do tych, które zostały przewidziane w dyrektywie Rady 2003/48/WE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 115 w związku z art. 218 ust. 5 oraz art. 218 ust. 8 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 14 maja 2013 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji z Księstwem Monako w sprawie zmiany Umowy między Wspólnotą Europejską a Księstwem Monako ustanawiającej środki równoważne do tych, które zostały przewidziane w dyrektywie Rady 2003/48/WE¹ (dalej zwaną „umową”) w celu dostosowania jej do ostatnich zmian na szczeblu światowym; w trakcie negocjacji postanowiono wspierać automatyczną wymianę informacji jako standard międzynarodowy.
- (2) Tekst protokołu zmieniającego do umowy (dalej zwanego „protokołem zmieniającym”), który jest wynikiem negocjacji, należyście odzwierciedla wytyczne negocjacyjne wydane przez Radę, ponieważ dostosowuje umowę do najnowszych zmian na szczeblu międzynarodowym dotyczących automatycznej wymiany informacji, a mianowicie do „globalnego standardu w zakresie automatycznej wymiany informacji finansowych w kwestiach podatkowych” opracowanego przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Unia, jej państwa członkowskie i Księstwo Monako aktywnie uczestniczyły w pracach globalnego forum OECD mających na celu opracowanie i wdrożenie tego standardu. Tekst umowy zmieniony protokołem zmieniającym stanowi podstawę prawną wdrożenia globalnego standardu w stosunkach między Unią a Księstwem Monako.
- (3) Należy podpisać protokół zmieniający w imieniu Unii Europejskiej.
- (4) W świetle poglądów wyrażonych przez państwa członkowskie i Księstwo Monako w ramach globalnego forum OECD protokół zmieniający należy stosować tymczasowo począwszy od dnia 1 stycznia 2017 r. do czasu zakończenia procedur umożliwiających jego zawarcie i wejście w życie,

¹ Dz.U. L 19 z 21.1.2005, s. 55.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym upoważnia się do podpisania w imieniu Unii Protokołu zmieniającego do Umowy między Wspólnotą Europejską a Księstwem Monako ustanawiającej środki równoważne do tych, które zostały przewidziane w dyrektywie Rady 2003/48/WE, z zastrzeżeniem zawarcia tego protokołu zmieniającego².

Tekst protokołu zmieniającego załączono do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady opracowuje instrument przekazujący pełne uprawnienia osobie lub osobom wskazanym przez negocjatora protokołu zmieniającego do podpisania tego protokołu z zastrzeżeniem jego zawarcia.

Artykuł 3

1. Protokół zmieniający stosuje się tymczasowo, z zastrzeżeniem wzajemności, począwszy od dnia 1 stycznia 2017 r. do czasu zakończenia procedur umożliwiających jego zawarcie i wejście w życie.
2. Przewodniczący Rady, w imieniu Unii, informuje Księstwo Monako o zamiarze tymczasowego stosowania przez Radę protokołu zmieniającego, z zastrzeżeniem wzajemności, począwszy od dnia 1 stycznia 2017 r.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

²